

โครงการปิดทองหลังพระอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมาชิก

1.นางสาวกมลวรรณ	ชลอมเพชร 54044010261
2.นางสาวพิมพ์วิภา	วังสิงห์ 54044010270
3.นางสาวจิราภรณ์	คำอูด 54043494504
4.นางสาวจิราภรณ์	บุญเพ็ง 53044180102
5.นางสาวศิริลักษณ์	อำมะรินทร์ 53044180121

ที่มาของโครงการปิดทองหลังพระ

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ พัฒนาต่อเนื่องมาจากโครงการปิดทองหลังพระ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2551 ในเวลานั้นโครงการปิดทองหลังพระฯ มีพันธกิจตามมติคณะรัฐมนตรี คือ เพื่อทดลองพระชนมายุครบ 80 และ 84 พรรษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ตรงจากแนวทางโครงการพระราชดำรินี้ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมการเรียนรู้ในโครงการอื่น เนื่องจากพระราชดำรินี้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่และส่งเสริมอาชีพ ประชาชน รวมทั้งส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และกระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมไทย

วัตถุประสงค์ของโครงการปิดทองหลังพระ

- 1.จัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
- 2.ให้สถาบัน โดยมีมูลนิธิ สนับสนุนให้ทุนดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - (2.1) สนับสนุนส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา แก่องค์กร ชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ
 - (2.2) สนับสนุนการจัดการความรู้ตามแนวพระราชดำริ โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์ศึกษาการพัฒนา โครงการส่วน พระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(2.3) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการ ภารกิจและกิจกรรมของสถาบัน กับแผนชุมชน แผนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และนโยบายรัฐบาล

(2.4) สนับสนุน ส่งเสริม แนะนำ และช่วยเหลือ องค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อให้ื่อนำแนวพระราชดำริไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็น แนวทางหลักในการพัฒนาทุกระดับของประเทศ

(2.5) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือดำเนินการตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

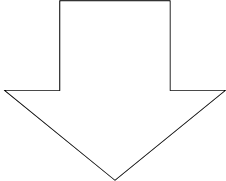
3.เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา และทัศนศึกษาที่เกี่ยวกับการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้และ ขยายผลสู่ชุมชน

4.เพื่อส่งเสริมการประสานการดำเนินงานร่วมกับองค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อกิจกรรมพัฒนาและกิจกรรม สาธารณประโยชน์

5.ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

หลักการดำเนินงานของโครงการ

- หลักการดำเนินงาน มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ มุ่งมั่นดำเนินการ โดยยึด 3 หลักการ ดำเนินงานตามรอยพระยุคลบาท คือ

1. หลักการองค์ความรู้ 6 มิติ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

บันไดทั้ง 3 ขั้นนี้มุ่งไปสู่การพัฒนาให้ชุมชนมีความเป็นเจ้าของและนำไปสู่ความยั่งยืนที่สุด

การเข้าใจ คือ การสร้างให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐาน ด้วยการศึกษาข้อมูลทุกมิติของชุมชน ค้นหารากของปัญหาและรวบรวมองค์ความรู้ของโครงการพระราชดำริทั่วประเทศ

การเข้าถึง เป็นเรื่องการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม โดยมุ่งสื่อสารสร้างความเข้าใจและความมั่นใจกับชุมชน ร่วม กันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด

การพัฒนา เป็นเรื่องของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชน สร้างทีมพี่เลี้ยง การออกแบบหลักสูตรและแผนการ พัฒนาการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของชุมชน รวมทั้งการให้ทีมพี่เลี้ยงให้คำแนะนำใน ชุมชนและติดตามสนับสนุนประเมินผล

3. หลักการทรงงานและหลักการโครงการ

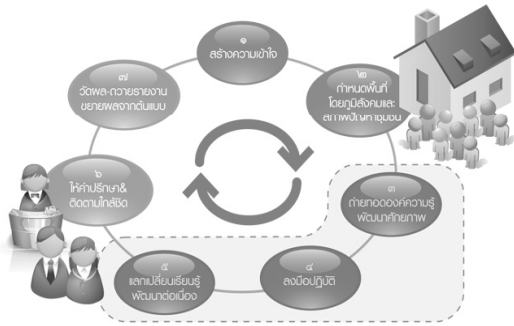
ปิดทองหลังพระมุ่งมั่นดำเนินการ โดยน้อมนำหลักการทรงงานและหลักการ โครงการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็น หลักในการปฏิบัติงาน โดยการนำไปปรับใช้กับพื้นที่ต่างๆ ที่ปิดทองหลังพระเลือกเป็นพื้นที่ต้นแบบการบูรณาการองค์ ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

แนวทางปฏิบัติงาน

แนวทางปฏิบัติงานมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริและสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ ได้ประยุกต์หลักการดำเนินงานสู่แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. แนวปฏิบัติในการประยุกต์เรื่องการบริหารต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้นน้ำ เป็นแหล่งองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริจะประกอบด้วยความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนา โครงการส่วนพระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์

2. แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ 7 ขั้นตอน ประยุกต์จากหลักการ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

3. แนวทางการบูรณาการเชิงพื้นที่

เน้นการบริหารจัดการเพื่อนำศักยภาพของพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา และให้ความสำคัญต่อการบูรณาการทุนการพัฒนาค้นต่างๆ ในจังหวัด ทั้งความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนางบประมาณ และ โครงการพระราชดำริ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และตรงกับความต้องการของประชาชน

งานส่งเสริมการพัฒนาโครงการปิดทองหลังพระขยายผล 3พื้นที่ คือ

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบบูรณาการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน งานด้านส่งเสริมการพัฒนาของโครงการ ปิดทองหลังพระฯ (ในขณะนั้น) ซึ่งจังหวัดน่านเป็นจังหวัดแรกที่โครงการปิดทองหลังพระฯ ได้พิจารณาคัดเลือกเป็นพื้นที่ สำหรับการพัฒนาระบบต้นแบบ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้แก่

1. เครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง
3. มีสภาพปัญหาในพื้นที่
4. เป็นพื้นที่ที่มีข้อมูลเพียงพอและเป็นระบบ
5. มีพื้นที่สำคัญทางระบบนิเวศ และ
6. สามารถแก้ไขปัญหาได้เชิงระบบ

จังหวัดน่านได้รับการยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านการปลูกป่า การพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการพัฒนาพื้นที่ในสภาพภูมิสังคมที่คล้ายคลึงกับจังหวัดน่าน เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบฯ จังหวัดน่าน ให้สามารถใช้เป็นต้นแบบการบูรณาการการพัฒนาตามแนวพระราชดำริที่จะขยายผลต่อไปในอนาคตต่อไป จังหวัดน่านเป็นพื้นที่ที่มีความสอดคล้องตามเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ทุกประการ

โครงการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนอ่างเก็บน้ำห้วยคล้อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.อุดรธานี

เป็นพื้นที่ขยายผลของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ภายใต้มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ซึ่งมีพื้นที่ปฏิบัติการนำร่องแห่งแรกที่จังหวัดน่าน

โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น โดยนำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ไปปรับใช้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับภูมิสังคม
2. เพื่อสร้างงานและอาชีพให้กับประชาชน ควบคู่กับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อสร้างพื้นที่ต้นแบบการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการตามแนวทางพระราชดำริ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ระดับจังหวัด

แนวคิดในการทำงาน โครงการคือ ต้องการจะขยายต้นแบบการพัฒนาในรูปแบบใหม่ กล่าวคือ ทำเล็ก ประหยัด เกิดการขยายผลเร็วในวงกว้างและได้ประโยชน์สูงสุด

หลักการดำเนินงานโครงการ

1. ชาวบ้านในพื้นที่ที่มีความพร้อม ที่จะลุกขึ้นมาทำงานด้วยตนเอง
2. เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม แนวทางของปิดทองหลังพระไม่ใช่ระบบอุปถัมภ์
3. ทำงานแบบองค์รวม มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือเชื่อมโยงในทุกมิติครบวงจร
4. วัตถุประสงค์ “ชาวบ้านได้อะไร” อย่างเป็นรูปธรรม

ผลที่เกิดขึ้นจากทำงานร่วมกันของหลากหลายภาคี นอกจากจะทำให้สามารถบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำห้วยคล้ายๆ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนแล้ว ยังเป็นต้นแบบการพัฒนาโดยนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ประชาชนทั้งในระดับชุมชน และระดับจังหวัดต่อไป

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบบูรณาการอ่างเก็บน้ำห้วยสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

คณะกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ มีมติเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 อนุมัติตามที่จังหวัดเชียงราย เสนอให้พื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นโครงการต้นแบบปิดทองหลังพระฯ แห่งที่ 3

เนื่องจากแต่เดิมพื้นที่มีความแห้งแล้ง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เป็นเขตอับฝน ดินไม่สามารถเจริญเติบโตได้ ภูเขาเป็นสภาพเป็นภูเขาหัวโล้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริว่า "ให้จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนการปลูกป่าและการเพาะปลูกพืช"

ปัจจุบันการดำเนินงานได้มีความก้าวหน้าไปอีกระดับหนึ่ง โดยการทดลองนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ คือการนำเอาข้อมูลพื้นฐานของแต่ละอ่างเก็บน้ำ นำเข้าในระบบฐานข้อมูลของคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการคำนวณปริมาณน้ำในอ่าง การควบคุมการจ่ายน้ำ ตลอดจนแสดงสถานภาพปริมาณน้ำคงเหลือในอ่างเก็บน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้รวดเร็วและบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบคุณค่ะ

